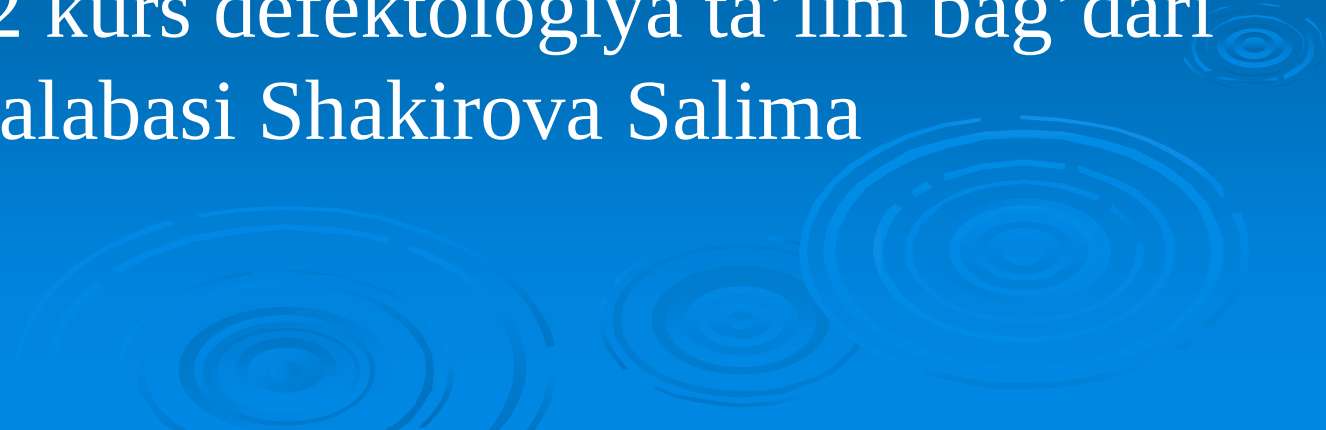
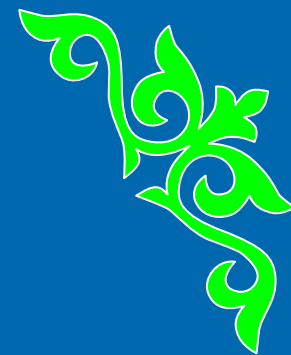
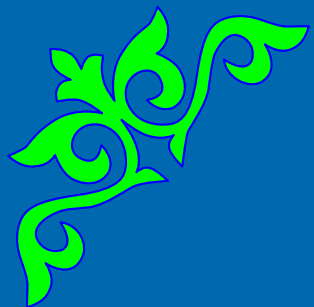

A'jiniyaz atindagi NMPI

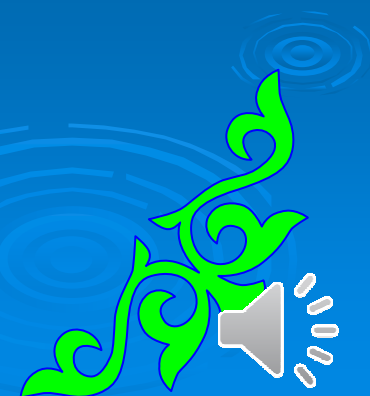
Arnawli psixologiya
pa'ninen o'z betinshe jumis

Tayarlagan: 2 kurs defektologiya ta'lim bag'dari
talabasi Shakirova Salima

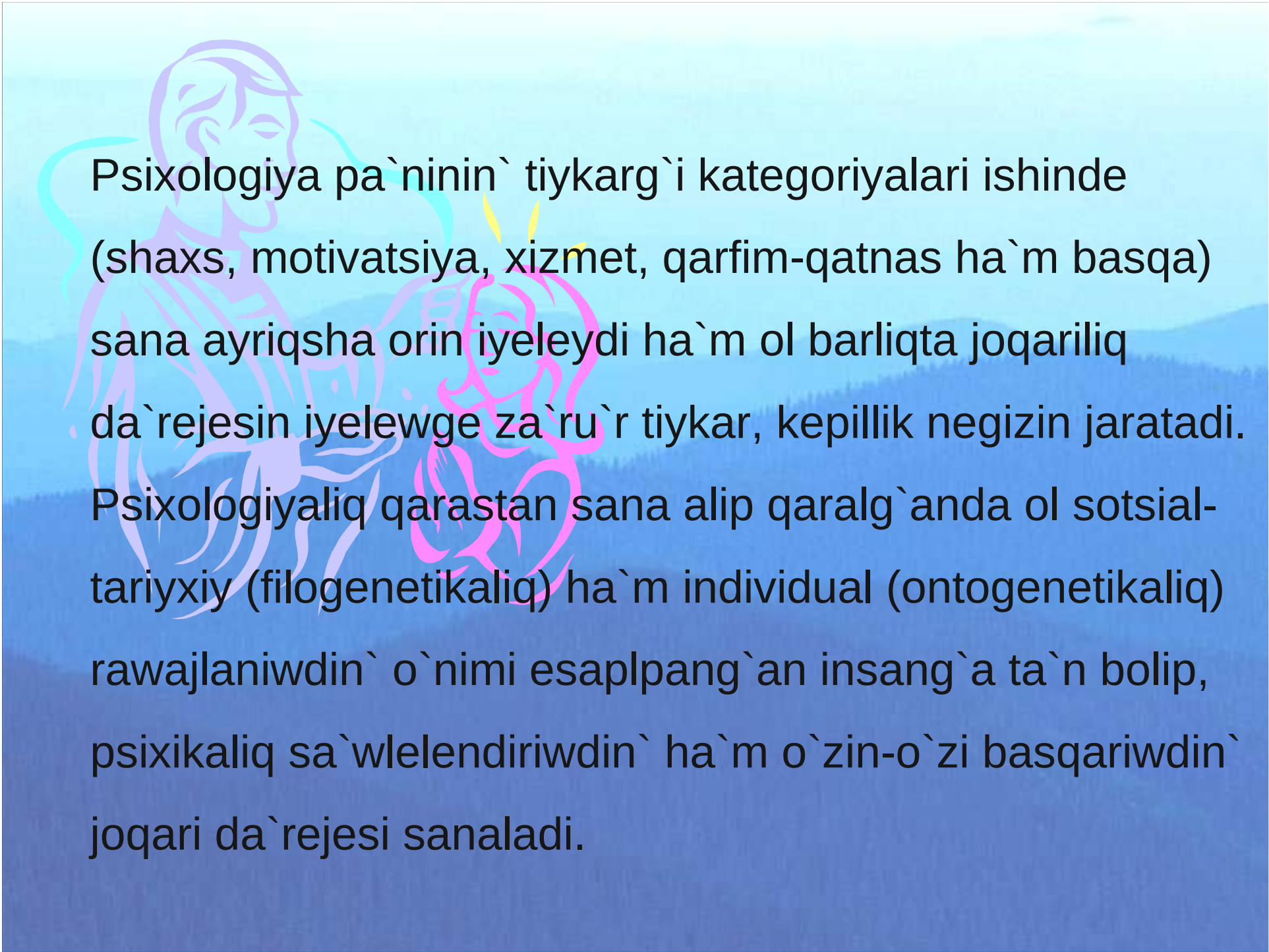
*Tema: Esitiwinde kemshiligi
bolg'an balalardin' sana
o'zgesheliklari*

Reje:

- 1. Sana haqqinda uliwma tu'sinik.*
- 2. Sana ha'm onin' tu'rleri.*
- 3. Esitiwinde nuqsani bolg'an balalar*

Psixologiya pa`ninin` tiykarg`i kategoriyalari ishinde (shaxs, motivatsiya, xizmet, qarfim-qatnas ha`m basqa) sana ayriqsha orin iyeleydi ha`m ol barliqta joqariliq da`rejesin iyelewge za`ru`r tiykar, kepillik negizin jaratadi. Psixologiyaliq qarastan sana alip qaralg`anda ol sotsial-tariyxiy (filogenetikaliq) ha`m individual (ontogenetikaliq) rawajlaniwdin` o`nimi esaplpang`an insang`a ta`n bolip, psixikaliq sa`wlelendiriw din` ha`m o`zin-o`zi basqariwdin` joqari da`rejesi sanaladi.

The background of the slide features a close-up photograph of a woman's face, which is partially obscured by her hands. She has long, wavy brown hair and is wearing a gold chain necklace. Her hands are positioned in front of her face, with fingers spread, as if she is covering her eyes or expressing a strong emotion. The background behind her is a bright blue sky with soft, white clouds. The text is overlaid on this image in three orange speech bubbles.

Sana kategoriyasi a`meliy ta`repinen xaraktergende

sezimlik, ha`m aqiliy obrazlardin`
u`zlu`ksiz ra`wishte o`zgerip turiwshi
jiyindi sipatinda,

tikkeley subekttin` aldinda onin`
«ishki ta`jiriybesi» sipatinda,

a`meliy xizmetten ku`tiwshi o`nimdi aldinnan
seziwshi (payqawshi) psixologiyaliq
qubilis ta`rizinde hu`kim su`redi.

Sananin` du`zilisi :

A) obrazli seziw mu`mkinshiligi .

B) barliqtag`i na`rselerdin` qa`dir-qiymati.

V) a`tirap-ortaliq obektivlerinin` ma`nige
iye boliwi.

Sananın` o`zgeshelikleri :

a) reaktivligi;

b) sezgirligi;

v) refleksivligi;

g) rawajlaniwdin` iqtiyarsizlig`i (spontanligi) ;

d) polifonikligi;

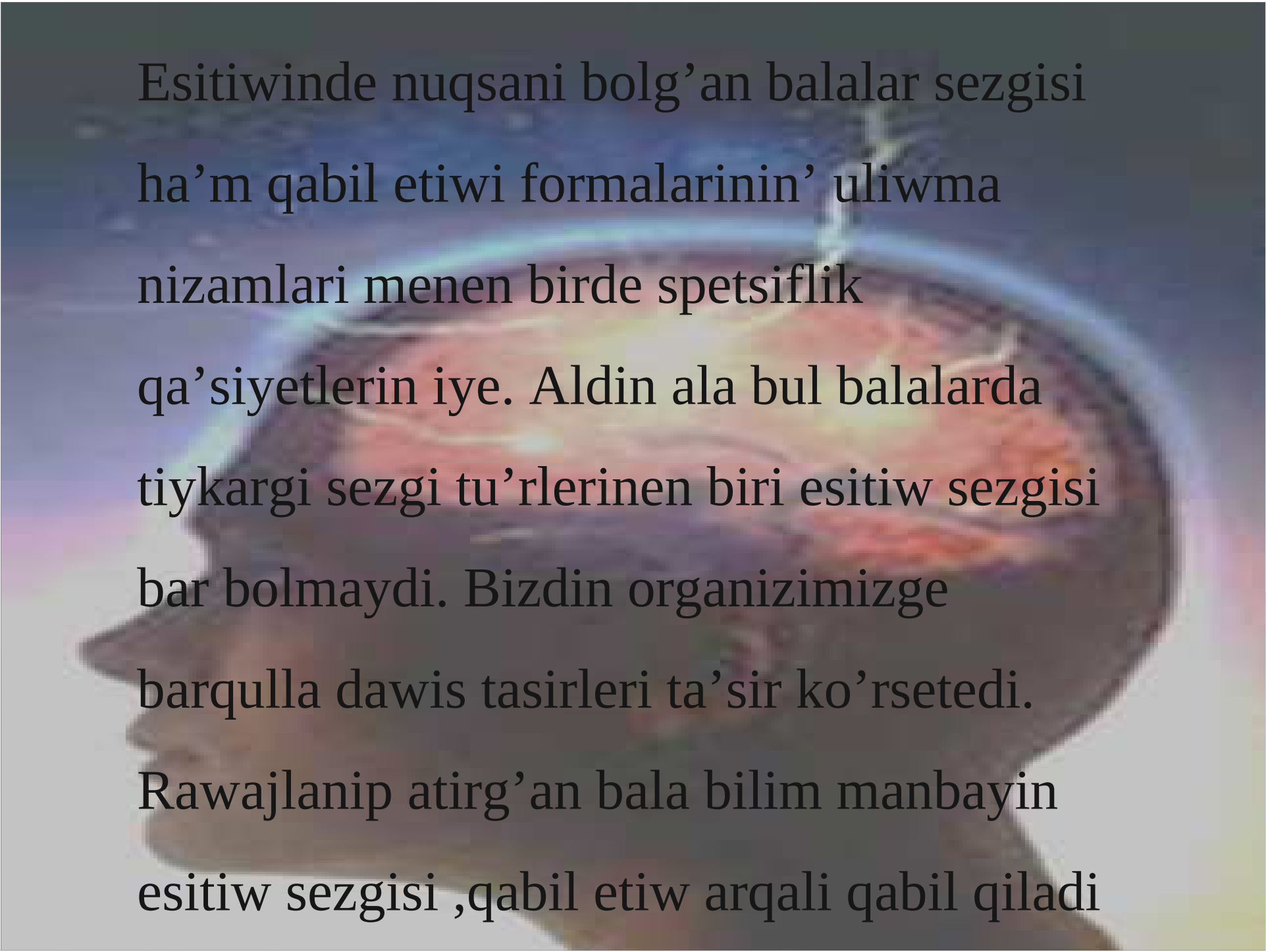
E) dialogizmge mayillig`i.

Sananin` funktsiyalari:

- a) sa`wlelendiriwshiligi ;
- b) do`retiwshiliktin` payda boliwi
- v) bahalawshanlig`i ;
- d) refleksivligi;
- e) ruwxiyililig`i ;

Esitiwinde nuqsani bolg'an balalar sezgisi
ha'm qabil etiw formalarinin' uliwma
nizamlari menen birde spetsiflik
qa'siyetlerin iye. Aldin ala bul balalarda
tiykargi sezgi tu'rlerinen biri esitiw sezgisi
bar bolmaydi. Bizdin organizimizge
barqulla dawis tasirleri ta'sir ko'rsetedi.
Rawajlanip atirg'an bala bilim manbayin
esitiw sezgisi ,qabil etiw arqali qabil qiladi

Esitiwinde nuqsani bolg'an balalarda esitiw sezgisi joq,degen piker naduris. Yag'niy okustik apparatlar ja'rdeminde otkerilgen izertlewler natiyjesinde ko'rsetiwinshe, esitiwinde nuqsani bolg'an balalardin 40% tinde esitiw sezgisi qaldiqlari barligin ko'rsetti. Olardan ta'lim-tarbiya jarayaninda paydalaniw mumkin.

✦ *Esitiw sezgisin jog'altiw menen esitiwde nuqsani bolg'an balalarda ko'riw sezgisi aktivlesedi, o'tkirlesedi. Koriwden tisqari, an'law jarayaninda iyis biliw ha'm ha'reket sezgileri de a'himiyetli oring'a iye. Ha'reket sezgileri insan dene bolimlari, nutqiy orginlar ha'reketi haqqinda signal beredi. Esitiw analizatori funktsiyasinin' buziliwinda nutqiy ha'reketler aniqlig' l differentsiyalang'anlig' l buziladi*

I.M.Solovyov ham basqa alimlardin aytiwinsha, esitiwdin' jog'aliwin nafaqat artikul apparat sezgisi, ba'lik dem aliw apparatinin' hareket sezgisi de salbiy ta'sir ko'rsetedi. Chunonchi, mimika, daktilologiya siyaqli nutiq formalari ha'reket ham ko'riw sezgileri tiykarinda qa'liplesedi. Teri sezgileri taktil ham temperature sezgilerin oz ishine aladi. Olar birligi predmet, onin' formasi, ulkenligin ipadalawshi materialdi an'law imkanin beredi.

Teri sezgileri predmetti ko'riw arqali qabil etiwdi toldiradi.

Tiykaran predmetlerdin' ko'lemi ha'm fazaviy jaylasiwi qabil

etiwde, predmetlerdin' sirtqi bo'limin seziwde teri

sezgilerinin' orini u'lken. Ol materialdi ko'riw arqali

an'lawg'a, ko'riw bolsa oz nawbetinde seziwge ja'rdem

beredi. Esitiwinde nuqsani bolg'an balalarda ko'riwi, teri-

taktil ha'mde ha'reket sezgilerine tayang'an halda do'gerek

a'tirapti qabil ete aliw imkaniyati joqarilig'I rus psixoligi

T.G.Tigrova ta'repinen u'yrenilgen.

Diqqatiniz ushin
raxmet

